

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2022-2025) d. 08-02-2023

Mødedato Onsdag d. 08. februar 2023 kl. 08:30

Mødested M.5/rådhuset

Mødedeltagere Ulrik Wilbek, Mads Panny, Kim Dongsgaard, Kurt Mosgaard, Mette Nielsen (Fravær), Martin Sanderhoff, Torsten Nielsen, Peter Juhl, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Tilsynsudtalelse om meddelelse af afgørelser og agterskrivelser via Børnenettet.....	3
Udkast til Rammeaftale 2023-2024 for det sociale område (Børne- og Ungdomsudvalget).....	5
Udkast til Rammeaftale 2023-2024 for det sociale område (Social- og Sundhedsudvalget).....	7
Godkendelse af udtalelse fra Viborg Kommune til Ankestyrelsen.....	9
Anvendelse af pulje til grøn omstilling 2023-2026 (bevillingssag).....	11
Temadrøftelse: Politiske forventninger til lokal forankring af VE-projekter.....	14
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 (Nyt erhvervsområde ved Kirkebækve	16
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted).....	18
Forslag til lokalplan nr. 593 for erhvervs- og centerområde i Viborgs nordvestlige bydel samt tillæg	21
Licitationsresultat vedr. udbud af el-ladestandere (bevillingssag).....	24
Prioritering - Arbejde afledt af Trafikplanen (bevilling).....	27
Anlæg og ekspropriation til cykelstier mm. ved Lysningen (bevillingssag).....	29
Forslag til handlingsplan for byggemodning og færdiggørelse af boliggrunde (bevillingssag).....	32
Erhvervsbyggemodning Kirkebækvej, Viborg (bevillingssag).....	35
Harmonisering af p-pladser ved selvejende institutioner (bevillingssag).....	37
Justering af principperne for økonomistyring.....	39
Budgetstyreliste.....	41
Proces og spilleregler for budget 2024-2027.....	42
Skals Kraftvarmeværk - ansøgning om kommunegaranti.....	48
Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	50
Måling af Sammenhængsmodellens mål.....	51
Program for Byrådets plankonference den 23.-24. marts 2023.....	53
Fælles finansiering af store oplevelser i samarbejde med erhvervslivet.....	54
Evalueringsrapport af sekretariatsbetjeningen i Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	56
Meddelelser og gensidig orientering.....	57
Underskriftsark.....	58

Punkt 1: Tilsynsudtalelse om meddelelse af afgørelser og agterskrivelser via Børnenettet

21/43226

Resume

Ankestyrelsen har ved brev af 21. november 2022 fremsendt en tilsynsudtalelse om meddelelse af afgørelser og agterskrivelser via Børnenettet. Ankestyrelsen har bedt byrådet om at oplyse, hvad udtalelsen giver Byrådet anledning til. Byrådet skal tage stilling til udkast til svar på udtalelsen.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at udkast til svar til Ankestyrelsen godkendes.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 25-01-2023

Fraværende Malena Møller Mortensen.

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at udkast til svar til Ankestyrelsen godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Ankestyrelsen blev i efteråret 2021 opmærksom på, at Viborg Kommune i en sag om tilbagebetaling af tilskud til økonomisk friplads havde meddelt kommunens afgørelse til borgeren i form af en agterskrivelse sendt via det digitale pladsanvisningssystem Børnenettet.

Ankestyrelsen har i forlængelse heraf præciseret overfor Viborg Kommune, at afgørelser skal meddeles via Digital Post medmindre der er indhentet samtykke fra borgerne om, at f.eks. Børnenettet kan anvendes til meddelelse af afgørelser.

Som følge af præciseringen har Viborg Kommune siden marts 2022 ændret praksis, så afgørelser er sendt både til borgerens digitale post og via Børnenettet, hvorfor forvaltningen foreslår følgende udtalelse fra Byrådet:

”Viborg Kommune anser det for en service, at borgerne kan tilgå alle relevante dokumenter i samme sag i Børnenettet. Kommunen vil fremadrettet udtrykkeligt gøre Børnenettets brugere opmærksomme på, at partshøringer, afgørelser mv. meddeles i Digital Post, men supplerende også kan findes i Børnenettet.

For så vidt angår afgørelser mv., som er meddelt (udelukkende) i Børnenettet inden den 3. marts 2022 vil kommunen overveje, hvilke tiltag den ikke tilstrækkeligt klare vejledning giver anledning til.”

Vedlagt sagen er udkast til den fulde svarskrivelse Byrådet til Ankestyrelsen, samt breve fra Ankestyrelsen af 21. november og 5. december 2022 til orientering. Brevene indeholder også Viborg Kommunes respons i sagen. Der pågår

fortsat dialog med Ankestyrelsen for så vidt de afgørelser, der forud for marts 2022 alene har været meddelt på Børnenettet.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der gælder for offentlige myndigheder, jf. kommunestyrelseslovens § 48. Kommunen skal tilvejebringe de oplysninger, Ankestyrelsen i den forbindelse forlanger, jf. § 49. Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller unkladelser, jf. § 50.

Det kræver lovhjemmel at pålægge borgerne at kommunikere digitalt med offentlige myndigheder (herunder sende og modtage breve mv.).

Dagtilbudslovens § 43 a fastslår, at ansøgning om økonomisk fripladstilskud skal indgives i den digitale løsning, som kommunen anviser. Viborg Kommune bruger Børnenettet.

Ifølge lovbemærkningerne skal den digitale selvbetjeningsløsning som udgangspunkt anvendes ved den indledende ansøgning, anmeldelse, indberetning mv., hvorimod efterfølgende korrespondance, der ikke som sådan er en del af selve ansøgningen mv. mellem borgeren og den offentlige myndighed, ikke er omfattet af forslaget.

En afgørelse skal meddeles direkte til borgeren for at få de tilsigtede retsvirkninger.

Lov om Digital Post gør det obligatorisk for borgere over 15 år at være tilsluttet den løsning, der benævnes Digital Post, medmindre borgeren er meddelt fritagelse (§ 3). Bruger kommunen denne løsning, anses meddelelse for at være kommet frem til borger, når den er tilgængelig for borgeren i Digital Post (§ 10).

Dermed skal Børnenettet bruges til borgerens ansøgning, jf. dagtilbudslovens § 43a, mens Digital Post med fordel kan anvendes til f.eks. partshøring og afgørelser for at undgå tvivl om, hvornår disse er meddelt borgeren, jf. lov om Digital post § 10.

Ombudsmanden har udtalt, at myndigheder, der sideløbende med Digital Post anvender egne postløsninger, skal indhente samtykke fra borgerne til at modtage post i den pågældende postløsning. Samtykket skal gives på baggrund af tydelig vejledning om konsekvenserne af et samtykke, herunder at borgeren ikke er fritaget fra kravet i lov om Digital Post til at tjekke post i Digital Post. Forvaltningen vurderer, at udtalelsen omfatter de situationer, hvor en myndighed anvender sin egen postløsning som et alternativ til Digital Post, men ikke situationer, hvor en myndighed sender de samme meddelelser i såvel Digital Post som myndighedens egen postløsning, altså hvor myndighedens egen postløsning er et supplement til Digital Post.

Bilag

Alternativ digital postløsning_udkast til svar til tilsynet_PDF 9 januar 2023.pdf

Brev fra Ankestyrelsen den 5. december 2022

Brev fra Ankestyrelsen den 21 november 2022

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 2: Udkast til Rammeaftale 2023-2024 for det sociale område (Børne- og Ungdomsudvalget)

22/37402

Resume

KKR Midtjylland har på møde 22. november 2022 godkendt udkast til Rammeaftale 2023-24 og anbefaler, at rammeaftalen godkendes i de midtjyske byråd og i regionsrådet. Med Rammeaftalen sættes særligt fokus på den nære psykiatri og borgere med komplekse udfordringer.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet

1. at udkast til Rammeaftale 2023-2024 godkendes

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 25-01-2023

Fraværende Malena Møller Mortensen

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet

1. at udkast til Rammeaftale 2023-2024 godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet behandlede og godkendte Rammeaftale 2021-2022 for det specialiserede område på sit møde 18. november 2020 ([link til sag nr. 12](#) på mødet i Byrådet 18. november 2020).

Børne- og Ungdomsudvalget drøftede på sit møde 7. juni 2022 ([link til sag nr. 5 på mødet i Børne- og Ungdomsudvalget 7. juni 2022](#)) forslag til udviklingsområder i Rammeaftale 2023-2024.

Inddragelse og høring

Rammeaftale 2023-24 er udarbejdet i en tæt dialog mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland, som har haft mulighed for at komme med indspil til rammeaftalens udviklingsområder undervejs.

Beskrivelse

Kommunerne og regionen i Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede socialområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling på tværs af kommuner og region.

Den tætte dialog om Rammeaftale 2023-24 mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland og muligheden for at komme med indspil til rammeaftalens udviklingsområder undervejs har resulteret i et godt afsæt for fælles indsats og rammer på det specialiserede socialområde.

Udkastet er efterfølgende godkendt af KKR Midtjylland på møde 22. november 2022 KKR Midtjylland anbefaler, at rammeaftalen godkendes i de midtjyske byråd og i regionsrådet.

Fælles faglige udviklingsområder

Rammeaftalen har fokus på faglig udvikling og indeholder et samlet skøn over behovet for pladser og tilbud. Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at de oplever rimelig sammenhæng mellem behovet for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud.

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland sætter med rammeaftalen særligt fokus på to områder:

1. Den nære psykiatri
2. Borgere med komplekse udfordringer

For begge områder er der tale om en videreførelse fra rammeaftale 2021-2022, hvilket understreger, at der er tale om vigtige områder, som kræver et langsigtet og fokuseret arbejde. Samtidig vil der i samarbejdet være fokus på, hvordan vi imødekommer den fælles udfordring med rekruttering, fastholdelse og kompetenceudvikling på det specialiserede socialområde.

Samarbejdet om den nære psykiatri koordineres tæt med arbejdet i regi af Sundhedssamarbejds-udvalget.

Styring og økonomi

Ud over de faglige udviklingsområder, sætter rammeaftalen rammerne for styring af økonomi- og kapacitetsudviklingen på de omfattede tilbud.

Med rammeaftalen indgår de 19 kommuner og Region Midtjylland aftale om, at taksterne ikke kan stige i perioden 2023-24. Det er desuden aftalt, at kommuner og region i fællesskab udarbejder et overblik over udviklingen i den samlede økonomi på det specialiserede socialområde.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til rammeaftale 2023-2024.pdf

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 3: Udkast til Rammeaftale 2023-2024 for det sociale område (Social- og Sundhedsudvalget)

22/37402

Resume

KKR (Kommunekontakttråd) Midtjylland har på deres møde den 22. november 2022 godkendt udkastet til Rammeaftale 2023-2024 og anbefaler, at rammeaftalen godkendes i de midtjyske byråd og i regionsrådet. Med Rammeaftalen sættes særligt fokus på den nære psykiatri og borgere med komplekse udfordringer. Sagen behandles med enslydende sagsfremstilling i Børne- og Ungdomsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår, at Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet,

1. at udkast til Rammeaftale 2023-2024 godkendes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 26-01-2023

Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet,

1. at udkast til Rammeaftale 2023-2024 godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Social- og Sundhedsudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte den 18. oktober 2020 ([link til sag nr. 12. på mødet i byrådet den 18. oktober 2020](#)) Rammeaftale 2021-2022 på det sociale område.

Social- og Sundhedsudvalget drøftede på mødet den 3. juni 2022 ([link til sag nr. 6 på mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 3. juni 2022](#)) forslag til udviklingsområder i Rammeaftale 2023-2024.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede socialområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling på tværs af kommuner og region.

Rammeaftale 2023-2024 er udarbejdet i en tæt dialog mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland, som har haft mulighed for at komme med indspil til rammeaftalens udviklingsområder undervejs.

KKR Midtjylland har på deres møde den 22. november 2022 godkendt udkast til Rammeaftale 2023-24 og anbefaler, at rammeaftalen godkendes i de midtjyske byråd og i regionsrådet.

Fælles faglige udviklingsområder

Rammeaftalen har fokus på faglig udvikling og indeholder et samlet skøn over behovet for pladser og tilbud. Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at de oplever rimelig sammenhæng mellem behovet for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud.

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland sætter med rammeaftalen særligt fokus på to områder:

1. Den nære psykiatri
2. Borgere med komplekse udfordringer

For begge områder er der tale om en videreførelse fra rammeaftale 2021-2022, hvilket understreger, at der er tale om vigtige områder, som kræver et langsigtet og fokuseret arbejde. Samtidig vil der i samarbejdet være fokus på, hvordan region og kommuner imødekommer den fælles udfordring med rekruttering, fastholdelse og kompetenceudvikling på det specialiserede socialområde.

Styring og økonomi

Ud over de faglige udviklingsområder, sætter rammeaftalen rammerne for styring af økonomi- og kapacitetsudviklingen på de omfattede tilbud.

Med rammeaftalen indgår de 19 midtjyske kommuner og Region Midtjylland aftale om, at taksterne ikke kan stige i perioden 2023-2024. Det er desuden aftalt, at kommuner og region i fællesskab udarbejder et overblik over udviklingen i den samlede økonomi på det specialiserede socialområde.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til rammeaftale 2023-2024

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 4: Godkendelse af udtalelse fra Viborg Kommune til Ankestyrelsen

22/38833

Resume

På baggrund af en henvendelse fra Ankestyrelsen har Viborg Kommune revurderet kommunens praksis for beregning af sagsbehandlingsfrister på arbejdsmarkedsområdet.

På socialområdet har henvendelsen givet anledning til en tilføjelse til de på hjemmesiden offentliggjorte sagsbehandlingstider om, at de oplyste sagsbehandlingstider beregnes fra ansøgningstidspunkt.

Beskæftigelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget behandlede sagen på deres møder hhv. den 23. og 26. januar 2023 med enslydende sagsfremstilling.

Indstilling

Beskæftigelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommunes udtalelse til Ankestyrelsen godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Beskæftigelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Beskæftigelsesudvalget godkendte den 20. marts 2018 ([link til punkt nr. 4 på dagsordenen til Beskæftigelsesudvalgets møde den 20. marts 2018](#)) frister for sagsbehandling på en række sagsområder i Viborg Kommune.

Social- og Sundhedsudvalget drøftede på sit møde den 22. marts 2018 ([link til punkt nr. på dagsordenen til Social- og Sundhedsudvalgets møde den 22. marts 2018](#)) sagsbehandlingsfrister på udvalgets område.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune har i november 2022 modtaget en henvendelse fra Ankestyrelsen med anmodning om en udtalelse om Viborg Kommunes beregning af kommunens politisk fastsatte sagsbehandlingsfrister. Ankestyrelsen henvender sig på baggrund af en henvendelse fra en borger til Ankestyrelsen i oktober 2020.

Den generelle praksis i forhold til beregning af sagsbehandlingsfrister i Viborg Kommune er i overensstemmelse med gældende lov, hvilket betyder, at frister beregnes således, at tidspunktet for modtagelse af ansøgningen er starttidspunktet for fristen. På socialområdet har henvendelsen givet anledning til en tilføjelse til de på hjemmesiden offentliggjorte sagsbehandlingstider om, at de oplyste sagsbehandlingstider beregnes fra ansøgningstidspunkt – hvilket har været praksis hele tiden.

I en enkelt afdeling på arbejdsmarkedsområdet har praksis siden 2018 i forhold til ansøgninger om forsørgerydelse og enkeltydelse været, at tidsfristerne beregnes fra det tidspunkt, hvor al nødvendig dokumentation foreligger.

I kommunale social- og beskæftigelsessager har kommunen ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, men kommunen kan bede borgeren om at være med til at skaffe oplysningerne (f.eks. kontoudskrifter). Når kommunen har indsamlet de relevante oplysninger, kan ansøgningen behandles. Hvis ansøgeren – på trods af rykkerskrivelse – ikke fremsender den nødvendige dokumentation, har kommunen pligt til at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. En sådan afgørelse vil typisk medføre, at ansøger meddeles afslag på det ansøgte.

Ankestyrelsen henviser i sin henvendelse til, at sagsbehandlingsfrister skal beregnes således, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet, hvorfor en kommune ikke kan stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.

Viborg Kommune vurderer på denne baggrund, at ovennævnte praksis på dele af arbejdsmarkedsområdet er i strid med reglerne.

Udtalelse til Ankestyrelsen

I det vedlagte udkast til udtalelse uddybes sagen. Hovedpunkterne heri er,

- at Viborg Kommune vurderer, at der juridisk ikke kan være tvivl om, at den af kommunalbestyrelsen fastsatte sagsbehandlingsfrist skal beregnes fra modtagelse af ansøgning og,
- at Viborg Kommune ikke kan stille krav om, at al nødvendig dokumentation foreligger, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.

Viborg Kommune har på baggrund af Ankestyrelsens henvendelse ændret følgeteksten til de offentliggjorte sagsbehandlingstider på kommunens hjemmeside. Viborg Kommune har samtidig foretaget det nødvendige for at sikre, at de politisk fastsatte sagsbehandlingstider fremover bliver beregnet fra ansøgningstidspunktet.

Viborg Kommune har på baggrund af Ankestyrelsens henvendelse foretaget ”stikprøvekontrol” af en række sager afgjort efter den hidtidige praksis. På baggrund heraf konstateres det, at den hidtidige beregning af sagsbehandlingstiden ikke har haft betydning for, fra hvilket tidspunkt borgere er blevet bevilget hjælp i form af f.eks. forsørgelsesydelse eller enkeltydelser. Bevilling af forsørgelsesydelse er sket fra ansøgningstidspunkt og der er således ikke borgere, der har lidt et økonomisk tab.

Det er ofte ikke muligt at fuldende sagsoplysningen indenfor de aktuelt fastsatte sagsbehandlingsfrister og derfor fremlægger forvaltningen på et kommende møde i Beskæftigelsesudvalget forslag til nye sagsbehandlingstider. Hvis forvaltningen ikke kan overholde sagsbehandlingsfristen, skal kommunen orientere borgeren herom.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udtalelse til tilsynet

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 5: Anvendelse af pulje til grøn omstilling 2023-2026 (bevillingssag)

18/41933

Resume

Byrådet har afsat 2 mio. kr. årligt i en anlægspulje til grøn omstilling. Puljens formål er at understøtte konkrete projekter, som bidrager til Viborg Kommunes grønne omstilling. Byrådet skal på baggrund af forslag fra forvaltningen tage stilling til anvendelsen af puljen i 2023.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet godkender det udarbejdede oplæg til anvendelsen af pulje til grøn omstilling som et grundlag for iværksættelse af projekter inden for anlægsbevillingens rammer,
2. at der gives anlægsbevillinger til de i tabel 1 oplyste projekter på i alt 2.900.000 kr. med rådighedsbeløb på 1.100.000 kr. i 2023, 600.000 kr. i 2024, 350.000 kr. i 2025 og 850.000 kr. i 2026 (2023-priser),
3. at finansiering af rådighedsbeløbene sker ved tilsvarende nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”pulje til grøn omstilling” i de samme år.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet godkender det udarbejdede oplæg til anvendelsen af pulje til grøn omstilling som et grundlag for iværksættelse af projekter inden for anlægsbevillingens rammer,
2. at der gives anlægsbevillinger til de i tabel 1 oplyste projekter på i alt 2.900.000 kr. med rådighedsbeløb på 1.100.000 kr. i 2023, 600.000 kr. i 2024, 350.000 kr. i 2025 og 850.000 kr. i 2026 (2023-priser),
3. at finansiering af rådighedsbeløbene sker ved tilsvarende nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”pulje til grøn omstilling” i de samme år.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Oplæg til anvendelse af pulje til grøn omstilling i 2022 blev indledningsvis præsenteret på temadag for Klima- og Miljøudvalget om DK2020 klimaplan for Viborg Kommune den 28. februar 2022.

Oplæg til anvendelse af puljen i 2022 blev igen præsenteret og drøftet i forbindelse med temadrøftelse om DK2020 klimaplan for Viborg Kommune på ordinært udvalgsmøde den 22. marts 2022 ([link til sag nr. 18 i Klima- og Miljøudvalget den 22. marts 2022](#)).

Forslag til anvendelse af pulje til grøn omstilling i 2022 blev godkendt af byrådet den 18. maj 2022 ([link til sag nr. 11 i byrådet den 18. maj 2022](#)). Det godkendte forslag disponerede også midler i 2023-2026. Det drejer sig om 1.500.000 kr. til etablering af klimaskov samtænkt med drikkevandsbeskyttelse samt 750.000 kr. til samarbejdsaftale med AU Viborg om grøn omstilling.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har været i dialog med bl.a. repræsentanter for AU Foulum, kommunens varmeværker og Energi Viborg i forbindelse med projektudvikling. Derudover har forvaltningen internt kortlagt konkrete behov for investeringer i grøn omstilling, som kan understøttes af puljen.

Beskrivelse

Byrådet har afsat pulje til grøn omstilling til at styrke den grønne omstilling af Viborg Kommune som samfund og Viborg Kommune som virksomhed. Som samfund er Viborg Kommunes målsætning at være klimaneutral i 2050. Vejen dertil er beskrevet i vores klimahandlingsplan, som er godkendt af byrådet i efteråret 2022. Som virksomhed er Viborg Kommunes målsætning at være klimaneutral i 2035, jf. konstitueringsaftalen.

Forvaltningens forslag til anvendelse af anlægspuljen til grøn omstilling er vist i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1, disponering af anlægsbevilling

(I 1.000 kr.)	2023	2024	2025	2026	I alt
Anlægsbudget 2023-2026	1.009	1.267	1.525	2.000	5.801
Forventet overførsel fra 2022	391	37			428
Rådighedsbeløb i alt	1.400	1.304	1.525	2.000	6.229
Projekter:					
Vildere Viborg – videreførelse og videreudvikling af indsatser, som fremmer biodiversitet i Viborg Kommune	250	250	250	250	1.000
Strategisk energiplanlægning – grøn el, varme og brændstof til hele Viborg Kommune i fremtiden	250	250			500
Dataunderstøttelse af Grønne Indkøb – Systematisk, databaseret arbejde med at fremme de grønne, bæredygtige indkøb	250				250
Plan for udfasning af gasfyr i den kommunale bygningsmasse	250				250
Borgerinddragelse – inspirationsforum, Ungeklimaråd, Landbrugsforum mv.	100	100	100	100	400
Klimaskov kombineret med drikkevandsbeskyttelse				500	500
Projekter i alt	1.100	600	350	850	2.900
Restbudget 2023-2026	300	704	1.175	1.150	3.329

Forvaltningen foreslår, at Vildere Viborg videreføres og videreudvikles. Projektet er nået bredt ud til kommunens borgere, virksomheder og institutioner med et vigtigt budskab og har bidraget til mange, konkrete naturfremmende projekter.

Strategisk energiplanlægning er særdeles relevant på baggrund af bl.a. energikrise, kommunens varmeplanlægning og BioCircs indtog i Viborg Kommune. Vi vil nu have stærkt fokus på at samtænke energiproduktion og -forbrug i Viborg Kommune i dialog med alle relevante interessenter. Målet er en plan for, hvordan vi sikrer grøn el, varme og brændstof til hele Viborg Kommune i fremtiden.

Der er et stort fokus på kommuners rolle i den grønne omstilling som indkøber. Forvaltningen har gennem længere tid været i dialog med virksomheder, som udvikler digitale værktøjer til at understøtte grønne indkøb. Ved en systematisk, databaseret tilgang til at fremme grønne indkøb i organisationen kan vi påvirke kommunens klimaaftryk i en bæredygtig retning.

Inden 2035 skal alle gasfyr i den kommunale bygningsmasse udfases. Det skal gøres intelligent, så vi får mest mulig grøn omstilling for pengene. Derfor er der behov for at få udarbejdet en konkret plan for, hvordan den omfattende opgave løses optimalt over de kommende år.

Klimaplanens vedtagelse følges op af etablering af diverse fora, hvor Viborg Kommunes politiske niveau og forvaltning kan hente inspiration til klimahandling. Forvaltningen foreslår, at der afsættes økonomi til at understøtte arbejdet med disse fora.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Forventet overførsel af mindreforbrug fra 2022 på i alt 428.000 kr. godkendes først endeligt i forbindelse med regnskabsafslutning på byrådsmødet i april.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 6: Temadrøftelse: Politiske forventninger til lokal forankring af VE-projekter

18/41933

Resume

Viborg Kommune ønsker, at etablering af vedvarende energianlæg i kommunen bidrager til en positiv udvikling i nærområdet og i Viborg Kommune som helhed.

På mødet drøftes, hvordan dette sikres gennem bl.a. dialog med projektudviklere og prioritering af planlægning for VE-anlæg i Viborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at sagen drøftes på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Sagen drøftet. Videresendes til videre drøftelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede sagen.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Ifølge nationale målsætninger udmeldt af den tidligere regering skal produktion af vedvarende energi på land firedobles frem mod 2030.

Viborg Kommune har tilsvarende meget ambitiøse målsætninger for produktion af vedvarende energi med ophæng i både Sammenhængsmodellen og Viborg Kommunes Klimaplan.

Baseret på indkomne ansøgninger om planlægning for VE-projekter er det ikke projekter og investeringslyst, der er den begrænsende faktor i udbygningen af vedvarende energi. Det er det hverken i Viborg Kommune eller andre kommuner med en lignende geografi.

Den begrænsende faktor er ofte lokal modstand. Der findes enkelte eksempler på, at det er lykkedes projektudviklere at tilbyde en så attraktiv pakke, at den lokale modstand er vendt til bred opbakning. Men langt de fleste større VE-projekter møder betydelig modstand lokalt.

Hvis Viborg Kommune skal leve op til målsætningerne for udbygningen af vedvarende energi med bred opbakning fra kommunens borgere, er det helt centralt, at der er en tydelig dialog med projektudviklere om disse udfordringer.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 7: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 (Nyt erhvervsområde ved Kirkebakvej i Viborg Vest)

21/42817

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 (Nyt erhvervsområde ved Kirkebakvej i Viborg Vest).

Tillægget danner grundlag for at skabe mulighed for spildevandsforsyning af nyt erhvervsområde i Viborg Nordvest, mellem Kirkebakvej, Vestre Ringvej og Undallslund Skov.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:
Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 14. november 2022 til den 9. januar 2023. Der er ikke modtaget høringssvar.

Beskrivelse

Tillægget danner grundlag for at skabe mulighed for spildevandsforsyning af nyt erhvervsområde i Viborg Nordvest, mellem Kirkebakvej, Vestre Ringvej og Undallslund Skov.

Med tillægget optages nyt område som "planlagt separatkloak" i gældende spildevandsplan for Viborg Kommune. Med tillægget udlægges forventede tracéer for spildevandsledninger og regnvandsledninger samt arealer til tæt regnvandsbassin.

Tillægget til spildevandsplanen vedtages parallelt med kommuneplantillæg nr. 60 og lokalplan nr. 577.

Tæt regnvandsbassin er heri stadig ikke vand til dagligt, men det bruges som et ekstra bassin ved kraftig regn ønskes etableret i den sydvestlige del af området og udleder via eksisterende rensedam til Gårdsdal Bæk. Spildevand ledes til og renses på Viborg Centralrenseanlæg. Nye ledninger planlægges primært placeret i de nye vejarealer til fordelingsvejen. Afhængig af udbygningstakten kan det blive nødvendigt at etablere ledninger udenfor vejtracé.

Oversigtskort med afgrænsning af det planlagte kloakopland samt placering af ledninger og regnvandsbassin fremgår af bilag 1.

Å
Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at oprettelse af nyt kloakopland er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og mandsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljø, vurdering

Forvaltning har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Å
Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø-, og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til at etablere stikledninger, regn- og spildevandsledninger og regnvandsbassin afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Å
Udgifter til etablering, ombygning, drift og vedligehold af interne kloakanlæg afholdes af grundejer. nye ejendomme vil skulle betale tilslutningsbidrag ved tilslutning.

Å

Alternativer

Intet.

Å

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet forventes påbegyndt i 2023.

Å

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Å

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Å

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 8: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted)

22/23555

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted). Tillægget har været i politisk behandling og er blevet vedtaget. Dog har man ikke behandlet et høringssvar, hvorfor Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted) genbehandles.

Tillægget danner grundlag for fornyelse af kloakken i en del af Vridsted med ny separatkloak.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted) godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted) godkendes som forelagt.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Planforslaget blev endeligt vedtaget i byrådet den 14. december 2022 ([link til sag nr. 11 i byrådet den 14. december 2022](#)), men med manglende behandling af høringssvar.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 5. september 2022 til den 31. oktober 2022. Der er modtaget 1 høringssvar i høringsperioden.

Høringssvaret indeholder indsigelse mod placering af regnvandsbassin og bemærkning angående planlægning.

Energi Viborg Vand A/S har i forbindelse med høringen undersøgt alternative placeringer af regnvandsbassinet samt været i dialog med grundejer. Der er ikke fundet andre placeringer, der af tekniske eller økonomiske hensyn er mere fordelagtige. Placeringen af det planlagte bassin og tilhørende adgangsvej er derfor fastholdt, og høringssvaret har således ikke givet anledning til ændring af planforslaget.

Høringssvaret samt forvaltningens behandling af høringssvaret fremgår af bilag 3 og bilag 4.

Beskrivelse

Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted) danner grundlag for fornyelse af kloakken i Æ-Drøwt i Vridsted. Eksisterende fælleskloaksystem bliver udskiftet med separate spildevands- og regnvandsledninger, og det separate regnvand afledes til et nyt regnvandsbassin med permanent vandspejl.

Tillægget omfatter separatkloakering af ejendommene på Dåsbjergvej, Æ-Drøwt og Åløkken samt af Vestfjendsskolen.

Spildevandet skal fortsat ledes til rensning på Trevad Renseanlæg. Nye ledninger planlægges primært anlagt i vejarealer og eksisterende ledningstracé.

Oversigtskort med afgrænsning af de planlagte kloakoplande samt placering af ledninger og regnvandsbassin fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 \(Vridsted\)](#)

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at oprettelse af nyt kloakopland er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltning har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til at etablere stikledninger, regn- og spildevandsledninger, pumpestation og regnvandsbassin afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Udgifter til etablering, omlægning, drift og vedligehold af interne kloakanlæg afholdes af grundejer. Tilsluttede ejendomme har betalt tilslutningsbidrag og nye ejendomme vil skulle betale tilslutningsbidrag ved tilslutning.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet ønskes udført i 2023.

Grundejer anbefales at omlægge intern kloak snarest muligt, efter at anlægsarbejdet på hovedkloakken afsluttes. Tidsfrister for omlægning af kloak på egen grund følger retningslinjerne i ”Spildevandsplan 2019”.

Fristen for separering på egen grund sættes som udgangspunkt til senest tre måneder, efter at der er ført kloak frem til grundgrænsen. Såfremt separering ikke er gennemført inden for den fastsatte frist, vil kommunen meddele påbud om separering af kloakken. Uanset overstående frister er berørte grundejere dog sikret minimum 24 måneder fra vedtaget spildevandsplan til endelig frist for omlægning af kloak på egen grund.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019

Høringssvar og indsigelser

Behandling af høringssvar og indsigelser

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 9: Forslag til lokalplan nr. 593 for erhvervs- og centerområde i Viborgs nordvestlige bydel samt tillæg nr. 95 til Kommuneplan 2017-2029

22/22206

Resume

Tømmerhandlen 10-4 ønsker mulighed for at udvide butikken på Farvervej/Vævervej. Dette er ikke i overensstemmelse med gældende planlægning, hvorfor nyt plangrundlag er nødvendigt.

Der foreligger nu et udkast til forslag til lokalplan nr. 593 samt forslag til tillæg nr. 95 til Kommuneplan 2017-2029, som foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at forslag til lokalplan nr. 593 og tillæg nr. 95 til Kommuneplan 2017-2029 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslagene, og
3. at der ikke afholdes borgermøde.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 25-01-2023

Teknisk Udvalg indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at forslag til lokalplan nr. 593 og tillæg nr. 95 til Kommuneplan 2017-2029 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslagene, og
3. at der ikke afholdes borgermøde.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Indstillingen fra Teknisk Udvalg godkendes.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Tømmerhandlen 10-4 ønsker mulighed for at udvide butikken på Farvervej/Vævervej med yderligere bebyggelse. Projektet kræver ny planlægning i form af ny lokalplan og tillæg til Kommuneplan 2017-2029.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 5. oktober 2022 ([link til sag nr. 14 på Økonomi- og Erhvervsudvalget den 5. oktober 2022](#)) at igangsætte planlægningen.

Oversigtskort er i bilag nr. 1.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Eksisterende planforhold

Området er omfattet af lokalplan nr. 452 samt tillæg nr. 1 og 2 dertil, der udlægger området til erhvervs- og centerområde. Projektforslaget er ikke i overensstemmelse med lokalplanen.

Lokalplanområdet ligger i rammeområderne VIBNV.C3.01_T68, VIBNV.C3.03_T68, VIBNV.E2.01_T68, VIBNV.E2.02 samt del af VIBNV.R1.04 og VIBNV.C3.02_T75 i Kommuneplan 2017-2029.

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen.

Realisering af projektet kræver, at der vedtages en ny lokalplan samt et kommuneplantillæg.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til lokalplan nr. 593, der er i bilag 2, og et udkast til forslag til tillæg nr. 95 til Kommuneplan 2017-2029, der er i bilag 3.

Forslag til lokalplan nr. 593

Lokalplanforslaget udlægger området til erhvervs- og centerområde samt rekreativt område. Forslaget følger de samme principper som gældende planlægning hvad angår disponering og bebyggelsesregulerende bestemmelser, bortset fra den øgede maksimale butiksstørrelse, som fastsættes til 15.000 m² planforslaget.

Lokalplanområdet inddeles i 4 delområder, hvor delområde I og II udlægges til centerformål, delområde III udlægges til erhvervsformål, mens delområde IV udlægges til rekreativt grønt område. Der ændres ikke på vejdisponeringen, hvor de primære adgangsveje fortsat vil være Farvervej, Fabrikvej og Gl. Skivevej.

Lokalplanforslaget holder fast i de gældende bebyggelsesprocenter for området, hvor der i nogle delområder må bygges op til 100 %, mens der i andre må bygges op til 60 %. Ligeledes fastholdes højdebestemmelserne, som fastsætter en højde på op til henholdsvis 12 m (3 etager) og 10 m (2 etager) i de forskellige delområder.

Byggelinjer og krav om grønne arealer skal medvirke til at sikre et præsentabelt udtryk mod Indre Ringvej og Vognmagervej.

Forslag til tillæg nr. 95 til Kommuneplan 2017-2029

Med forslaget ændres det maksimale bruttoetageareal pr. butik fra 10.000 m² til 15.000 m² i henholdsvis rammeområderne VIBNV.C3.01_T68, VIBNV.C3.03_T68 og VIBNV.E2.01_T68 samt i VIBNV.D5.1_T68 i kommuneplanens detailhandelsstruktur.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene, vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der ikke afholdes borgermøde om planforslaget, da planændringen ikke vurderes at være af væsentlig betydning i forhold til gældende planlægning for området.

Miljøvurdering

Der skal kun gennemføres miljøvurdering, hvis planforslaget antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

På baggrund af en screening vurderes, at der ikke skal udarbejdes en miljørapport. Begrundelsen fremgår af lokalplanforslagets redegørelse.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Såfremt Teknisk Udvalg videresender planforslagene til Økonomi- og Erhvervsudvalget med indstilling om, at planforslagene offentliggøres, og Økonomi- og Erhvervsudvalget efterfølgende godkender planforslagene med henblik på 4 ugers høring, vil planforslagene blive offentliggjort i perioden fra primo februar 2023 til medio marts 2023. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt politisk i maj 2023 med henblik på endelig vedtagelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Delegation

Forvaltningen vurderer, at planforslagene ikke har principiel betydning for kommunen, og derfor kan vedtages af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til lokalplan nr. 593

Forslag til tillæg nr. 95 til Kommuneplan 2017-2029

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 10: Licitationsresultat vedr. udbud af el-ladestandere (bevillingssag)

21/16787

Resume

Der har været afholdt licitation vedr. udbud af el-ladestandere i Viborg Kommune ift. implementering af ladestanderstrategien. Det indkomne licitationsresultat vil betyde, at Viborg Kommune kan efterleve ladestanderbekendtgørelsen for en samlet investering på netto 1,2 mio. kr.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet:

1. at resultatet af licitationen vedr. udbud af el-ladestandere godkendes.
2. at der indgås kontrakt med lavestbydende.
3. at der til kontoen ”opstilling af ladestandere på kommunens P-pladser” gives en anlægsindtægtsbevilling på 975.000 kr., som betaling fra ladestanderoperatørerne, med rådighedsbeløb på 500.000 kr. i 2023 og 475.000 kr. i 2024.
4. at der til samme konto gives en anlægsudgiftsbevilling på 2.175.000 kr. med rådighedsbeløb på 1.000.000 kr. i 2023 og 1.175.000 kr. i 2024.
5. Udgiften på netto 500.000 kr. i 2023 finansieres af kassebeholdningen og udgiften på netto 700.000 kr. i 2024 indarbejdes i budgetforslaget for 2024-2027.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 25-01-2023

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet:

1. at resultatet af licitationen vedr. udbud af el-ladestandere godkendes.
2. at der indgås kontrakt med lavestbydende.
3. at der til kontoen ”opstilling af ladestandere på kommunens P-pladser” gives en anlægsindtægtsbevilling på 975.000 kr., som betaling fra ladestanderoperatørerne, med rådighedsbeløb på 500.000 kr. i 2023 og 475.000 kr. i 2024,
4. at der til samme konto gives en anlægsudgiftsbevilling på 2.175.000 kr. med rådighedsbeløb på 1.000.000 kr. i 2023 og 1.175.000 kr. i 2024, og
5. at finansieringen videresendes til behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget med henvisning til Byrådets behandling af sagen på møde den 18. maj 2022 (”Hvis der bliver behov for kommunal medfinansiering, vil dette skulle behandles og bevilges ifm. budgetforhandlingerne. Der vil i dette tilfælde søges puljemidler efter afklaring”).

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg for så vidt angår 1. – 4. ”at”.

Herudover indstiller Økonomi- og Erhvervsudvalget til byrådet,

5. at udgiften på netto 500.000 kr. i 2023 finansieres af kassebeholdningen og udgiften på netto 700.000 kr. i 2024 indarbejdes i budgetforslaget for 2024-2027.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Udbud af el-ladestandere blev godkendt af byrådet den 18. maj 2022 ([Link til sag nr. 17 i byrådet den 18. maj 2022](#)).

Inddragelse og høring

Jævnfør byrådets beslutning er der gennemført markedsdialog med to udbydere med henblik på at opnå input i forbindelse med aftaler med ladeoperatøren om etablering og drift af offentligt tilgængeligt ladepunkter.

Beskrivelse

Der har været afholdt licitation den 14. december 2022. Der har samlet været fire bud på hver af de fire delaftaler. Licitationsresultatet medfører etableringsomkostninger på netto 1,2 mio. kr.

COWI har udarbejdet et evalueringsnotat på baggrund af de indkomne tilbud med henblik på at identificere hvilke tilbudsgivere der bør tildeles kontrakt. Dette er sket ud fra tilbudsgivers egnethed og krav til økonomisk og teknisk formåen. På baggrund af dette har COWI vurderet, at to tilbudsgivere er konditionsmæssige, således at Norlys Energi A/S tildeles delaftale 1-3 om etablering og drift af ladeinfrastruktur, og at EWII A/S tildeles delaftale 4 om etablering og drift af ladeinfrastruktur i Viborg Kommune.

	Clever A/S	EV Infra Denmark ApS	EWII A/S ladeinfrastruktur	Norlys Energi A/S
Delaftale 1	1.588.000	1.217.050	630.000	-157.500
Delaftale 2	2.091.000	1.769.875	780.000	-195.000
Delaftale 3	1.814.000	1.869.625	690.000	-172.500
Delaftale 4	-300.000	-3.333	-450.000	-30.000

Summen af beløbene med fed markering giver de 975.000 kr. der søges indtægtsbevilling til.

Som beskrevet i sagen vedr. udbud af el-ladestandere vil den endelige finansiering først kunne afklares efter udbud og licitation. Hvis licitationsresultatet havde medført udgifter til ladestanderoperatørerne ville det være muligt at søge en statslig pulje til medfinansiering. Dette er ikke relevant med det foreliggende udbud, hvorfor sagen sendes direkte til politisk godkendelse og efterfølgende kontraktskrivning. Det er ikke muligt at søge tilskud til kommunens egne arbejder og rådgivning.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Politisk godkendelse af procesplan	April 2022
Markedsdialog med potentielle bydende og udbudsrådgiver	Juni 2022
Udarbejdelse af udbudsmateriale	Aug.-sep. 2022
Offentliggørelse og udsendelse af udbudsmateriale	Okt.-dec. 2022
Tilbudsudarbejdelse/forhandling	Jan.-feb. 2023
Politisk godkendelse af kontrakt	Februar. 2023
Kontraktunderskrift	Februar. 2023
Etablering af ladestandere	Mar. 2023 – okt. 2024

Økonomiske forhold og konsekvenser

Budget for etableringen af el-ladestandere i Viborg Kommune afhænger af pulje til medfinansiering af ladestandere. Der er en indtægtsbevilling på 975.000 kr. og en samlet udgift på 2.175.000 kr. Dermed vil udgifter for etablering af el-ladestandere være på 1.200.000 kr. Udgiften på 2.175.000 kr. omfatter bygherreleverancer, rådgivning og øvrige omkostninger.

Juridiske og planmæssige forhold

Med udbuddet og etablering overholdes [ladestanderbekendtgørelsen](#).

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 11: Prioritering - Arbejde afledt af Trafikplanen (bevilling)

21/39527

Resume

Byrådet har i budgettet afsat et rådighedsbeløb på 3.088.000 kr. for 2023 og 3.087.000 kr. for 2024 til arbejder afledt af Trafikplanen. Teknisk Udvalg har tidligere drøftet, hvilke projekter der skal realiseres. Rådighedsbeløbet ønskes frigivet med henblik på udførelse i 2023 og 2024.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Teknisk Udvalg beslutter,

1. at projekterne, som angivet i tabel 1, udføres i 2023 og 2024.

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår desuden, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 4.150.000 kr. til kontoen ”Arbejder afledt af Trafikplanen 2023” med rådighedsbeløb på 3.088.000 kr. i 2023 og 1.062.000 kr. i 2024,

3. at udgiften på 4.150.000 kr. finansieres af det i 2023 og 2024 afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Arbejder afledt af Trafikplanen”.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 25-01-2023

Teknisk Udvalg besluttede,

1. at projekterne, som angivet i tabel 1, udføres i 2023 og 2024.

Teknisk Udvalg indstiller desuden til byrådet,

2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 4.150.000 kr. til kontoen ”Arbejder afledt af Trafikplanen 2023” med rådighedsbeløb på 3.088.000 kr. i 2023 og 1.062.000 kr. i 2024, og

3. at udgiften på 4.150.000 kr. finansieres af det i 2023 og 2024 afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Arbejder afledt af Trafikplanen”.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg har på mødet 4. januar 2023 ([link til sag nr. 11 i Teknisk Udvalg 4. januar 2023](#)) en temadrøftelse om principper for anvendelse af puljen til arbejder afledt af Trafikplanen.

Der er på samme møde drøftet trafiksikkerhedstiltag på Skivevej ([link til sag nr. 6 i Teknisk Udvalg 4. januar 2023](#)), trafiksikkerhedstiltag i krydset Holstebrovej/Indre Ringvej/Vesterbrogade i Viborg ([link til sag nr. 7 i Teknisk Udvalg 4. januar 2023](#)) og evaluering af forsøg med gågade i Sct. Mathias Gade ([link til sag nr. 9 i Teknisk Udvalg 4. januar 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Der var til temadrøftelsen fremlagt projekter fra Trafikplanen, projekt med trafiksanering af Sct. Mathias Gade i Viborg samt trafiksikkerhedsanalyser af henholdsvis Skivevej (rute 579) og krydset Holstebrovej/Indre Ringvej/Vesterbrogade i Viborg.

Forvaltningen foreslår på baggrund af temadrøftelsen, at Udvalget prioriterer de projekter, der fremgår af tabel 1.

Tabel 1

Projekt	Anlægsoversalg (kr.)
Venstresvingsbane og vedlukning ved Nørdamvej på Skivevej	1.000.000
Krydset Holstebrovej/Indre Ringvej/Vesterbrogade	750.000
Sct. Mathias Gade, udgave A uden pullerter og med grønt, samt renovering af belægningen på Skolestræde	2.400.000
I alt	4.150.000

Der er i budgettet afsat 3.088.000 kr. i 2023 og 3.087.000 kr. i 2024 til puljen "Arbejder afledt af Trafikplan". Der disponeres således 1.062.000 kr. af midlerne i 2024 til kontoen "Arbejder afledt af Trafikplanen 2023", mens de resterende midler i 2024 prioriteres senere.

Politiet skal godkende projekterne.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Projekterne påbegyndes i 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 12: Anlæg og ekspropriation til cykelstier mm. ved Lysningen (bevillingssag)

18/41908

Resume

Der skal anlægges cykelstier på Gl. Randersvej mm. til sikring af de trafikale forhold ved Lysningen i Viborg (Overlund Skole). Der skal i den forbindelse eksproprieres arealer til cykelstierne.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at cykelsti i begge vejsider af Gl. Randersvej samt lukning af Tværvej gennemføres,
2. at der iværksættes ekspropriation af arealer til cykelstier i begge vejsider af Gl. Randersvej frem til Lysningen,
3. at Teknisk Udvalg udpeger et medlem til at deltage i ekspropriationen,
4. at anlægsbevilling på kontoen ”Trafiksikkerhed skolevej for Lysningen i Overlund” forhøjes med 7.182.000 kr. og med rådighedsbeløb på 2.089.000 kr. i 2023 og 5.093.000 kr. i 2024, og
5. at udgiften på i alt 7.182.000 kr. i 2023 og 2024 finansieres af de rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2023-2024 til projektet.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 25-01-2023

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at cykelsti i begge vejsider af Gl. Randersvej samt lukning af Tværvej gennemføres,
2. at der iværksættes ekspropriation af arealer til cykelstier i begge vejsider af Gl. Randersvej frem til Lysningen,
3. at Torsten Nielsen udpeges til deltagelse i ekspropriationen,
4. at anlægsbevilling på kontoen ”Trafiksikkerhed skolevej for Lysningen i Overlund” forhøjes med 7.182.000 kr. og med rådighedsbeløb på 2.089.000 kr. i 2023 og 5.093.000 kr. i 2024, og
5. at udgiften på i alt 7.182.000 kr. i 2023 og 2024 finansieres af de rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2023-2024 til projektet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

På mødet den 15. april 2020 godkendte Økonomi- og Erhvervsudvalget ([link til sag nr. 15 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 15. april 2020](#)), en overordnet skitse- og trafikplan for området omkring Lysningen (ny skole, hal og mødested) i Overlund som grundlag for den videre planlægning.

Hovedelementerne i skitseforslaget var følgende:

1. Det skal ved planlægningen sikres, at der fortsat er parkeringsmuligheder for personer med ærinde til Overlund Børnecenter på Toftegårdsvej.
2. Der udføres trafikforbedrende tiltag langs Gl. Randersvej, så der etableres sikre forbindelser for cyklister og gående på hele strækningen (inkl. de manglende 500 meter fra rundkørslen ved Klostermarken til Spangsbjerg Allé).

3. Foran Lysningen vil forplads og vejforløb blive tænkt sammen med adskilte, smalle vejbaner, midterhelle for krydsende bløde trafikanter samt øvrige hastighedsbegrænsende tiltag.
4. Tværvej lukkes syd for tidligere Overlundgården.
5. Eksisterende tunnel under Randersvej forbedres med en østgående rampe syd for Randersvej.
6. Evt. længdeparkering langs vej til institutioner øst for ny skole (Gl. Randersvej 51A-B).

På mødet den 1. september 2021 ([link til sag nr. 38 i Byrådet 1. september 2021](#)) godkendte Byrådet licitationsresultatet for bygning af ny skole og hal i Overlund.

På mødet den 22. juni 2022 ([link til sag nr. 14 i Byrådet 22. juni 2022](#)) godkendte Byrådet bevillingen til, at der arbejdes videre med enkeltrettede cykelstier langs Gl. Randersvej.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har haft et møde med skolelederen og formanden fra skolebestyrelsen fra Overlund Skole. Lodsejerne på strækningen er blevet informeret om stianlægget i forbindelse med opmåling på ejendommene.

Beskrivelse

Økonomi til de skitserede trafikmæssige tiltag er i 2020 overslagsmæssigt vurderet at koste i alt ca. 7.200.000 kr.:

1. 5.400.000 kr. for delvis omlægning af og trafikikkerhed på Gl. Randersvej
2. 700.000 kr. for ændring af vejprofil på Gl. Randersvej ved forplads ud for skolen
3. 200.000 kr. for lukning af Tværvej i den sydlige del
4. 700.000 kr. til en ny rampe ved tunnel under Randersvej
5. 200.000 kr. til evt. længdeparkering langs institutionsvej

Byrådet besluttede derfor med budgetforliget for 2021-2024 at afsætte 7.300.000 kr. til trafikale tiltag ved Lysningen. Beløbet er indeksreguleret til 7.682.000 kr. i 2023.

Forvaltningen har i 2022 fået strækningen langs Gl. Randersvej opmålt af en landinspektør, og rådgivningsfirmaet Viborg Ingeniørerne har detailprojekteret stiprojekt og forplads ud for skolen (jf. bilag 1 og 2). Den samlede udgift til stianlægget inkl. nyt slidlag på Gl. Randersvej, gadebelysning, hastighedsdæmpning og torontoanlæg samt lukning af Tværvej er beregnet til at koste ca. 7.700.000 kr. Der var kun budgetteret til 6.300.000 kr. jf. punkt 1-3 herover.

Viborg Ingeniørerne har desuden kigget på etablering af en ny rampe fra tunnelen til Tværvej. Udgiften til rampen er beregnet til at koste ca. 1.150.000 kr. Der var kun budgettet med 700.000 kr. jf. punkt 4 herover.

Forvaltningen foreslår derfor, at punkt 4 og 5 ikke gennemføres på nuværende tidspunkt.

Ekspropriation til stianlæg

Der forventes kun at blive behov for at erhverve mindre arealer hos 23 ejendomme langs Gl. Randersvej til de enkeltrettede stier, i alt ca. 275 m². Stierne vurderes nødvendige af hensyn til en trafikikker færdsel for skolebørnene fra boligområderne til Lysningen, så de lette trafikanter er adskilt fra biltrafikken. Arealerne erhverves ved ekspropriation efter vejloven.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Lysningen tages fuldt i brug til skoleåret 2024/2025. Det vil være ønskeligt, at stianlægget er klar til ibrugtagning primo august 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er i 2022 givet en bevilling på 500.000 kr. Der søges således om den resterende bevilling på 7.182.000 kr., der er optaget på investeringsoversigten for 2023-2024 til ”Trafiksikkerhed skolevej for Lysningen i Overlund” og ”Yderl. Trafiksikkerhed skolevej for Lysningen i Overlund”.

Juridiske og planmæssige forhold

Der eksproprieres efter vejlovens procedure. Kommunen kan som vejmyndighed ekspropriere til offentlige vej eller sti, når det er nødvendigt af hensyn til almenvellet, jf. vejlovens §96. Nødvendigheden fremgår af beskrivelsen, og det er tidsmæssigt aktuelt, idet projektet er planlagt afsluttet, når Lysningen skole åbner primo august 2024. Teknisk Udvalg bedes udpege et medlem til ekspropriationen.

Bilag

Stianlæg på strækningen rundkørsel - Lysningen skole

Stianlæg udfør Lysningen skole

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 13: Forslag til handlingsplan for byggemodning og færdiggørelse af boliggrunde (bevillingssag)

22/34120

Resume

Til realisering af handleplan for byggemodninger i 2023 søges der anlægsudgiftsbevilling til byggemodning af Birkelund i Arnbjerg, Viborg. Der søges desuden om anlægsudgiftsbevillinger til færdiggørelse af byggemodninger i Viborg og Skals. De samlede anlægsudgiftsbevillinger er på 21.500.000 kr. for 2023 og 2024.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til nævnte ny byggemodning og færdiggørelser af byggemodninger godkendes,
2. at forvaltningen bemyndiges til at indgå kontrakt med lavest bydende entreprenør i henhold til Viborg Kommunes indkøbs- og udbudspolitik,
3. at der gives samlede anlægsbevillinger på 21.500.000 kr. i henhold til tabel 1 med rådighedsbeløb på 15.300.000 kr. i 2023 og 6.200.000 kr. i 2024, og
4. at udgiften på i alt 21.500.000 kr. finansieres ved forskudsvis forbrug af kassebeholdningen.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 25-01-2023

Forvaltningen gjorde opmærksom på, at der er fejl i sammentællingen i tabellen i sagsfremstillingen.

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til nævnte ny byggemodning og færdiggørelser af byggemodninger godkendes,
2. at forvaltningen bemyndiges til at indgå kontrakt med lavest bydende entreprenør i henhold til Viborg Kommunes indkøbs- og udbudspolitik,
3. at der gives samlede anlægsbevillinger på 22.200.000 kr. i henhold til tabel 1 med rådighedsbeløb på 16.000.000 kr. i 2023 og 6.200.000 kr. i 2024, og
4. at udgiften på i alt 22.200.000 kr. finansieres ved forskudsvis forbrug af kassebeholdningen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg har på mødet 23. november 2022 ([Link til sag nr. 16 i Teknisk udvalg den 23. november 2022](#)) behandlet et forslag til handlingsplan for byggemodninger i 2023-2026.

Inddragelse og høring

Lokalplan nr. 421 Boligområde i Arnbjerg har været i høring.

Beskrivelse

Til realisering af handlingsplanen foreslås boligområdet Birkelund i Arnbjerg i Viborg byggemodnet med 17 grunde til åben-lav byggeri og 1 storparcel indenfor lokalplan 421, delområde Ib (bilag 1).

Drift af byggemodninger:

Fra et byggemodningsområde er byggemodnet til det er færdiggjort til overdragelse til grundejerforeningen er der nogle løbende udgifter til græsslåning, løbende vedligehold, skelretablering, vinter- og renhold, grundejerforeningsbidrag, tilslutningsbidrag mv. Der ønskes et samlet rådighedsbeløb på 900.000 kr. til afholdelse af disse udgifter.

Færdiggørelsesarbejder:

Kommunen har mange ældre byggemodninger, hvor grundene er ved at være solgte. Byggemodningerne skal derfor færdiggøres med kantningssten, slidlag på kørebanen og stier mv., så de kan overdrages til grundejerforeningerne. Kommunen kan derved spare løbende udgifter på vedligehold.

Tabel 1

	Bevilling i alt	Rådighedsbeløb		Samlede omk. pr. grund, ekskl. jordkøb og færd. m.v.
		2023	2024	
Forslag til byggemodning				
Birkelund i Arnbjerg, Viborg	5.400.000	5.400.000	0	300.000
I alt	5.400.000	5.400.000	0	
Færdiggørelse i boligområder				
Drift af byggegrunde med græsslåning, vedligehold af grønne arealer o.l.	600.000	600.000	0	
Drift af byggegrunde, ren- og vintervedligehold, skelgensætning o.l.	300.000	300.000	0	
Skovhøjen, Arnbjerg 1. etape, Viborg	700.000	700.000	0	
Søakset, Arnbjerg 2. etape, Viborg	1.450.000	700.000	750.000	
Dunhammeren, Arnbjerg 2. etape, Viborg	3.050.000	1.050.000	2.000.000	
Åkanden, Arnbjerg 2. etape, Viborg	2.200.000	1.000.000	1.200.000	
Arnbjerg Allé og Arnbjerg Busgade, Viborg – slidlag på vej, sti og pladser	2.200.000	2.200.000	0	
Udsmykning af 7 torve på Arnbjerg Allé	1.400.000	600.000	800.000	
Rosenvænget 2-16 og 18-36, Viborg	1.150.000	1.150.000	0	

Rosenvænget, Stamvej – slidlag på vej	250.000	250.000	0
Nørreballe 18-40, 42-62, 64- 82 og 84-100, Skals	2.350.000	1.300.000	1.050.000
Palleshøje 35-63, 65-79 og 35-91, Viborg	1.150.000	750.000	400.000
I alt	16.100.000	9.900.000	6.200.000
 Total	 21.500.000	 15.300.000	 6.200.000

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Byggemodningerne og færdiggørelserne forventes udført i 2023 og 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Kommunen ejer ejendommen, hvorpå byggemodningen i Arnbjerg, Viborg, planlægges udført.

Bilag

Oversigtsplan Birkelunden, Arnbjerg

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 14: Erhvervsbyggemodning Kirkebækvej, Viborg (bevillings sag)

21/44087

Resume

Der er igangsat udarbejdelse af lokalplan 577 for byggemodning af et erhvervsområde ved Kirkebækvej 128, Viborg. Lokalplanen forventes vedtaget i løbet af foråret 2023. For at kunne realisere lokalplanen i 2023 søges der om anlægsbevilling til udførelse af byggemodningen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg,

1. at byggemodningen godkendes,
2. at arkæologiske forundersøgelser igangsættes, og
3. at forvaltningen bemyndiges til at indgå kontrakt med lavestbydende entreprenør i henhold til Viborg Kommunes indkøbs- og udbudspolitik.

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår desuden, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

4. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen "Byggemodning af Kirkebækvej 128" forhøjes med 6.300.000 kr. med rådighedsbeløb i 2023, og
5. at udgiften på 6.300.000 kr. i 2023 finansieres ved forskudsvis forbrug af kassebeholdningen.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 25-01-2023

Teknisk Udvalg besluttede,

1. at byggemodningen godkendes,
2. at arkæologiske forundersøgelser igangsættes, og
3. at forvaltningen bemyndiges til at indgå kontrakt med lavestbydende entreprenør i henhold til Viborg Kommunes indkøbs- og udbudspolitik.

Teknisk Udvalg indstiller desuden til byrådet,

4. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen "Byggemodning af Kirkebækvej 128" forhøjes med 6.300.000 kr. med rådighedsbeløb i 2023, og
5. at udgiften på 6.300.000 kr. i 2023 finansieres ved forskudsvis forbrug af kassebeholdningen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte på møde 3. november 2021 ([link til sag nr. 32 i Byrådet den 10. november 2021](#)), endelig kommuneplan tillæg nr. 60 for nyt område ved Kirkebækvej/Vestre Ringvej.

Byrådet vedtog på møde 26. januar 2022 ([link til sag nr. 19 i Byrådet den 26. januar 2022](#)) et salg af Kirkebækvej 128, Viborg, med rådighed i 2023.

Byrådet godkendte på møde 15. marts 2022 ([link til sag nr. 16 i Byrådet den 15. marts 2022](#)), at der indgås kontrakt med forsyningselskab med henblik på omlægning af ledningsanlæg samt at der nedrives en ejendom på grunden til en samlet bevilling på 4.000.000 kr.

Inddragelse og høring

Lokalplan 577 bliver sendt i høring.

Beskrivelse

I henhold til Museumsloven skal der forud for et jordarbejde foretages en arkæologisk forundersøgelse af arealet. Slots- og Kulturstyrelsen forventes at godkende budget på 380.000 kr.

For vejbetjening af området bliver der etableret en venstresvingsbane på Kirkebækvej, og der laves en adgangsvej til erhvervsområdet langs det nordlige skel (bilag 1). Det er planen, at erhvervsområdet på et senere tidspunkt skal kunne udvides. Vejanlægget bliver derfor forberedt på, at det kan ombygges til en rundkørsel.

Der etableres desuden regnvandsbassiner på arealet vest for Kirkebækvej. Bassinerne bliver også forberedt på en senere udvidelse af byggemodningsområdet.

Det solgte erhvervsareal skal byggemodnes således, at det er forsynet med vejadgang, spildevandsforsyning og øvrige forsyningsanlæg. De samlede byggemodningsudgifter er beregnet til 10.300.000 kr., heraf er tidligere bevilget 4.000.000 kr. til omlægning af gasledning og nedbrydning af ejendommen.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Byggemodningen planlægges udført i 2023. Den arkæologiske forundersøgelse forventes desuden dokumenteret og afregnet i 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort - Kirkebækvej 128

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 15: Harmonisering af p-pladser ved selvejende institutioner (bevillingssag)

16/39977

Resume

Byrådet har i investeringsoversigten for 2023 afsat 1.022.000 kr. til istandsættelse af de resterende P-pladser ved haller og idrætsanlæg med henblik på, at de selvejende institutioner selv skal forestå den fremtidige drift og vedligeholdelse, så området bliver harmoniseret.

Teknisk Udvalg skal tage stilling til frigivelse af rådighedsbeløbet til formålet.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevilling til kontoen ”Parkeringspladser ved haller” forhøjes med 1.022.000 kr. med rådighedsbeløb i 2023, og

2. at udgiften på 1.022.000 kr. i 2023 finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2023 til projektet.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 25-01-2023

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at anlægsudgiftsbevilling til kontoen ”Parkeringspladser ved haller” forhøjes med 1.022.000 kr. med rådighedsbeløb i 2023, og

2. at udgiften på 1.022.000 kr. i 2023 finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2023 til projektet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har tidligere den 22. maj 2019 ([Link til sag nr. 16 i byrådet 22. maj 2019](#)) bevilget 4,0 mio. kr. til istandsættelse af parkeringspladser ved de selvejende institutioner (haller og idrætsanlæg) med henblik på harmonisering af området, således at de selv skal varetage den fremtidige drift og vedligeholdelse af pladserne.

Inddragelse og høring

Skoler og selvejende institutioner har tidligere været inddraget og bidraget med oplysninger til sagen.

Beskrivelse

Forvaltningen har i perioden 2019-2022 istandsat 17 ud af 24 parkeringspladser. Der mangler således 7 parkeringspladser at blive istandsat. Det drejer sig om parkeringspladserne ved følgende lokaliteter – Alhedehallerne, Karup-Kølvrå Fritidscenter, Overlund Hallen, Rødkærshøj Hallen, Østfjends Hallen (vestlig P-plads), Kølvrå Friluftsbad og Hammershøj Friluftsbad.

Der er udarbejdet en tilstandsbedømmelse af parkeringspladserne ved de selvejende institutioner, og på baggrund heraf udarbejdet en plan af de istandsættelsesarbejder, der bør foretages, således at parkeringspladserne bliver bragt i en god og ensartet tilstand.

Når parkeringspladserne er istandsat, vil den fremtidige drift og vedligeholdelse af pladserne blive overdraget til de selvejende institutioner ved en egentlig overdragelsesforretning.

Institutionernes fremtidige drift af vedligeholdelse af pladserne vil herefter omfatte følgende:

- Renholdelse og pladsafvanding herunder tømning af vejbrønde
- Vedligeholdelse af belægninger, ledninger og vejbrønde samt kørebaneafmærkning
- Vintervedligeholdelse

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

De resterende P-pladser forventes istandsat i 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Ultimo 2022 er der på kontoen "Parkeringspladser ved haller" et restbeløb på 818.000 kr. og med den ansøgte bevilling på 1.022.000 kr. vil der i alt være 1.840.000 kr. til istandsættelse af den resterende 7 parkeringspladser, såfremt byrådet godkender overførslen på de 818.000 kr. i forbindelse med godkendelse af årsregnskabet 2022.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 16: Justering af principperne for økonomistyring

22/35261

Resume

Byrådet fastsætter i henhold til styrelsesloven de nærmere regler for indretningen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen, hvilket i Viborg Kommune sker i ”Principper for Økonomistyring”.

De seneste justeringer til principperne for økonomistyring blev godkendt i [sag nr. 9 på byrådets møde den 20. marts 2019](#). Der er nu opstået et behov for igen at foretage justeringer til principperne.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at oplæg til justering af principperne for økonomistyring godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at oplæg til justering af principperne for økonomistyring godkendes.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Den seneste mere gennemgribende ajourføring af principperne for økonomistyring blev behandlet på byrådets møde den 5. september 2012, sag nr. 6. Herefter er der løbende foretaget justeringer senest jf. ovenstående henvisning til byråds sag i 2019.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Principperne for økonomistyring er det overordnede regelsæt for styringen af kommunens økonomi. Formålet med principperne er bl.a. at sikre

- præcisering af budgetansvar
- korrekt og effektiv administration af kommunens kasse- og regnskabsvæsen
- tilstrækkelige interne kontroller, som tager udgangspunkt i en afvejning mellem væsentlighed og risiko.

En væsentlig del af opgaver med betydning for kommunens økonomistyring varetages i kommunens decentrale enheder, så derfor er målgruppen for principper for økonomistyring stor.

Der er nu opstået et behov for igen at foretage justeringer af principperne for økonomistyring. Der er ikke tale om gennemgribende forandringer, men hovedsagelig en opsamling på allerede besluttede ændringer siden 2019. Udkast til justerede principper for økonomistyring fremgår af bilag nr. 1.

Der er til de enkelte afsnit i principperne for økonomistyring tilknyttet bilag efter behov, hvori den mere praktiske del er beskrevet. Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi og Personale er i dag bemyndiget til at udarbejde og justere disse bilag efter behov. Det foreslås at dette også gælder fremover.

De vigtigste justeringer er følgende:

- Justeringer som følge af, at Viborg Kommune er gået fra 3 til 2 politiske budgetopfølgninger om året jf. beslutning i [sag nr. 26 på byrådets møde den 8. december 2021](#) – (afsnit 2.2)

- Justeringer som følge af øget kontrol i forbindelse med brugen af kreditkort jf. beslutning i [sag nr. 12 på byrådets møde den 6. oktober 2021](#) – (afsnit 4.2)

(de øgede kontroller har været udført siden byrådsbeslutningen)

- Det er præciseret dels hvad det betyder at være budgetansvarlig, og dels hvordan de budgetansvarlige i praksis skaber sig det månedlige retvisende økonomiske overblik – (afsnit 2.1 – 2.4)
- Udbetaling af kørselsgodtgørelse skal som hovedprincip godkendes af nærmeste leder inden udbetaling. Der kan i særlige tilfælde fraviges fra hovedprincippet efter nærmere godkendt procedure – (afsnit 3.1.2)
- I forbindelse med aflæggelse af anlægsregnskaber er det tilføjet, at eventuelle afvigelser mellem anlægsbevilling og forbrug på grund af pris- og lønreguleringer skal fremgå af kommentarerne til anlægsregnskabet – (afsnit 5.1)
- I de nuværende principper er brugen af leasing en mulighed. Fremadrettet skal anskaffelse af biler og busser over 100.000 kr. altid ske via leasing – (afsnit 6.1)
- Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi og Personale bemyndiges til at foretage ændringer af en kommunegaranti, f.eks. nedskrivning, frigivelse, rykning eller relaxsation – (afsnit 9)
- Herudover er der foretaget en række redaktionelle ændringer.

Kommunens revisor (BDO) er i henhold til styrelsesloven på forhånd underrettet om de forventede ændringer til principperne for økonomistyring. BDO har ikke haft bemærkninger til ændringerne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Justeringerne af principper for økonomistyring jf. bilag nr. 1 træder i kraft, når byrådet har godkendt regelsættet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til principper for økonomistyring 2022

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 17: Budgetstyreliste

22/28163

Resume

Der gøres status på gennemførelsen af de forskellige aftalepunkter i budgetforliget for budget 2023 og overslagsårene 2024-2026.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at orienteringen om aftalepunkterne på budgetstyrelisten tages til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget blev senest orienteret om budgetstyrelisten på mødet den 9. november ([link til sag nr. 24 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 9. november 2022](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Budgetstyrelisten, der fremgår af bilag nr. 1, bruges til at give Økonomi- og Erhvervsudvalget en kvartalsvis status på gennemførelsen af de forskellige aftalepunkter i budgetforliget for budget 2023 og overslagsårene 2024-2026. Det fremgår af budgetstyrelisten, at der er et aftalepunkt fra budgetforliget for budget 2022.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Budgetstyreliste

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 18: Proces og spilleregler for budget 2024-2027

22/31808

Resume

På baggrund af mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 30. januar er der udarbejdet et oplæg til proces og spilleregler for årets budgetlægning af budget 2024 og overslagsårene 2025-2027.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at budgetstrategien for budgetlægningen 2024-2027 drøftes og herunder at der tages stilling til,

1. om måltallene i den økonomiske politik skal være uændrede, så de også gælder for budget 2024-2027,
2. om den hidtidige praksis for håndtering af de økonomiske konsekvenser afledt af demografi for dagtilbud, skoler og ældreområdet fastholdes således, at det indgår i byrådets videre budgetlægning,
3. om der på nuværende tidspunkt er budgetudfordringer, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer og indgå i byrådets videre budgetlægning,
4. scenarier for udarbejdelse af forslag til besparelser,
5. principper for budgetlægningen på affaldsforsyningsområdet jf. tabel 4,
6. spilleregler og proces for anlægsbudgetteringen,
7. oplæg til procesplan for budgetlægningen, jf. bilag 3 og
8. principper for fastsættelse af budgetrammer.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at måltallene i den økonomiske politik forbliver uændrede, og gælder således også for budget 2024-2027,
2. at den hidtidige praksis for håndtering af de økonomiske konsekvenser afledt af demografi for dagtilbud, skoler og ældreområdet fastholdes og indgår i byrådets videre budgetlægning,
3. at der er på nuværende tidspunkt ikke budgetudfordringer, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer,
4. at af hensyn til at kunne dække den allerede indregnede reduktion på 20 mio. kr. i 2024 og have et beredskab til at kunne dække mulige udfordringer på familie- og socialområderne, bestilles et samlet sparekatalog på 60 mio. kr.

De 20 mio. kr. der allerede er indregnet i budgetforslaget for 2024 findes ved en ”grønthøsterbesparelse” på alle serviceområder, undtagen familie- og socialområderne.

Forvaltningen udarbejder derudover et sparekatalog på 40 mio. kr., som fremlægges for Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet i juni måned, hvor udvalget tager stilling til, hvordan og i hvilket omfang sparekataloget skal indgå i byrådets budgetlægningsproces.

Økonomi- og Erhvervsudvalget lægger vægt på, at der ved udarbejdelsen af spareforslagene tages hensyn til at kerneopgaven på de borgernære velfærdsområder rammes mindst muligt,

5. at principper for budgetlægningen på affaldsforsyningsområdet godkendes,
6. at spilleregler og proces for anlægsbudgetteringen blev drøftet med tilføjelse om, at udvalgene kan - på grund af det pressede anlægsbudget i 2024 og 2025 – kun fremsende nye anlægsønsker, der er absolut nødvendige, til den kommende budgetlægning,

7. at oplæg til procesplan for budgetlægningen, jf. bilag 3 godkendes, med tilføjelse om, at Forhandlingsudvalget består af borgmesteren, gruppeformændene samt yderligere et byrådsmedlem fra Det Konservative Folkeparti og et byrådsmedlem fra Socialdemokratiet, og

8. at principper for fastsættelse af budgettrammer godkendes.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Hoved-MED har drøftet den kommende budgetlægning på mødet den 16. januar.

Med udgangspunkt i de givne forudsætninger (scenarie 1 og 2 for besparelser) anbefalede medarbejdersiden i Hoved-MED at tage udgangspunkt i scenarie 2.

Beskrivelse

Økonomisk politik

Byrådet bekræftede senest måltallene i den økonomiske politik i forbindelse med indgåelsen af budgetforliget for budget 2023-2026. Måltallene er følgende:

- Overskud før anlæg og afdrag m.v. på minimum 250 mio. kr.
- Skattefinansierede nettoanlægsudgifter på minimum 225 mio. kr.
- Gennemsnitlig likviditet på minimum 200 mio. kr.

Tabellen nedenfor viser i hvilket omfang budget 2023-2026, der udgør det økonomiske udgangspunkt for budgetlægningen, opfylder målsætningerne i den økonomiske politik.

Tabel 1. Det vedtagne budget 2023-2026 (mio. kr.)

Måltal i den økonomiske politik	2023	2024	2025	2026
Overskud før anlæg og afdrag m.v. (min. 250 mio. kr.)	-192,2	-222,5	-244,8	-224,8
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter (min. 225 mio. kr.)	218,2	395,9	292,8	128,9
Gennemsnitlig likviditet (min. 200 mio. kr.)	690,0	490,0	265,0	185,0

Tabel 1 viser, at byrådets målsætning om, at der skal være et overskud før anlæg og afdrag på minimum 250 mio.kr, er ikke opfyldt i perioden. Anlægsudgifterne i 2024 og 2025 ligger væsentligt over byrådets målsætning om et niveau på minimum 225 mio. kr. årligt. Målsætningen om en gennemsnitlig likviditet på 200 mio. kr. er opfyldt i 2023, 2024 og 2025.

Den gennemsnitlige likviditet falder blandt andet som følge af indfrielsen af gælden til lønmodtagernes Feriemidler (de indefrosne feriepenge) i 2022.

Udgangspunkt for budgetlægningen

Overskud før anlæg og afdrag er under pres, selv om der er indregnet 20 mio. kr. i besparelser årligt. Det bliver akkumulerende til besparelser for 40, 60 og 80 mio. kr. i årene 2024-2026. Anlægsbudget er for stort i 2024 og 2025, hvilket betyder, at der skal ske tilretning af anlægsbudgettet. Samlet er likviditeten markant faldende.

Der er pres på socialområdet og familieområdet. Hertil kommer krigen i Ukraine, energikrisen og inflationskrisen og deraf øget usikkerhed om konjunkturudviklingen og især beskæftigelsessituationen og udviklingen i overførselsudgifterne.

Økonomiske konsekvenser afledt af den demografiske udvikling

Med regeringsgrundlaget har regeringen anerkendt kommunernes demografiske udfordring, som ikke mindst skyldes, at der hvert år bliver flere ældre. Det forventes derfor at kommunerne bliver kompenseret for den demografiske udvikling i de kommende økonomiforhandlinger. I statens regnestykke indgår både positiv og negativ demografi på forskellige fagområder, så kommunerne kompenseres med et nettobeløb.

Praksis i Viborg Kommune er at foretage demografiregulering 1 år ad gangen og følger dermed praksis i økonomiaftalen mellem regeringen og KL, hvor kommunerne kompenseres for demografi 1 år ad gangen.

I tabellen nedenfor er vist, hvor meget de enkelte områder skal yderligere enten reduceres eller tilføres i budget 2024-2026 på baggrund af demografiberegningen udarbejdet til budget 2023.

Tabel 2. Demografiberegning (mio. kr.)

	2024	2025	2026
Dagtilbud	-2,6	-2,5	1,5
Skoler	-12,2	-24,1	-37,6
Ældreområdet	9,4	19,1	28,7
I alt	-5,4	-7,5	-7,4

I Viborg kommune beregnes den økonomiske konsekvens af den demografiske udvikling som en fremskrivning baseret på den seneste befolkningsprognose. Befolkningsprognose og virkning på udgifts- og indtægtssiden vil blive præsenteret på plankonferencen den 23.-24. marts.

Særlige budgetudfordringer

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til, om der på nuværende tidspunkt er budgetudfordringer, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer og indgå i byrådets videre budgetlægning.

Det foreslås, at udvalgene skal løse egne budgetudfordringer, medmindre de er udpeget som særlige budgetudfordringer, der indgår i byrådets videre budgetlægning.

Udmøntning af besparelser

På temamødet den 30. januar i Økonomi- og Erhvervsudvalget blev præsenteret en økonomisk vejrudsigt for Viborg Kommune, der viser udfordringer og usikkerheder. Desuden blev præsenteret scenarier for udarbejdelsen af forslag til besparelser. I bilag nr. 1 er vist plancher fra temamødet.

Scenarie 1 – den stille vej:

I scenarie 1 udarbejdes der forslag til besparelser for de 20 mio. kr. som allerede er indregnet i budgettet (den halve procent af serviceudgifterne). Besparelsen findes primært ved fordeling af en grønthøster-besparelse på alle serviceområder.

Scenarie 2 – den brede vej:

I scenarie 2 udarbejdes der et sparekatalog på eksempelvis 120 mio. kr. med henblik på i givet fald at finansiere de i bilag 1 nævnte budgetudfordringer og usikkerheder samt de 20 mio. kr., der er indregnet i budgettet.

Det foreslås, at der udarbejdes et sparekatalog til i givet fald at imødegå de nævnte udfordringer og usikkerheder, og at der så tages stilling til:

- sparekatalogets størrelse
- fordelingen af sparekrav på udvalg/politikområde. Der vedlægges i bilag nr. 2 en fordeling af 120 mio. kr. på udvalg efter andel af serviceudgifter
- udarbejdelse af sparekatalog, herunder udvalgenes involvering

Affaldsforsyningen

Affaldsforsyningen er brugerfinansieret. Ændringer i drifts- og anlægsbudgettet i opad eller nedadgående retning afspejles i taksterne over år. Taksterne for 2023 er holdt på samme niveau som i 2022. Takstniveauet skal sikre overskud til konsolidering i forbindelse med de kommende store anlægsinvesteringer.

Tabel 3 viser udviklingen i mellemværendet med Viborg Kommune.

Tabel 3. Udvikling i mellemværendet, mio. kr. (plus=gæld til kommunekassen)

	2023	2024	2025	2026
Beholdning, primo	-2,7	61,6	96,9	80,0
Driftsresultat	-34,6	-22,5	-23,1	-23,1
Anlægsudgifter	98,9	57,8	6,2	14,0
Netto-udgift	64,3	35,3	-16,9	-9,1
Mellemværende med kommunekassen	61,6	96,9	80,0	70,9

For at understøtte mellemværendet ikke forværres og at eventuelle takststigninger holdes mindst mulige, foreslås følgende principper for budgetlægningen af affaldsforsyningen, som anført i tabel 4.

Tabel 4. Forslag til principper for budgetlægningen af affaldsforsyningen

- 1 Mellemværendet må ikke forværres yderligere end godkendt i forbindelse med budgetlægning 2023-26 jf. tabel 4. Det samlede mellemværende med Viborg Kommune forventes at balancere i løbet af 2030.
- 2 Der vil være fokus på omkostningsoptimering af driften - herunder indarbejdelse af effektiviseringer/besparelser.
- 3 Budgetudfordringer på drift og anlæg skal belyses særskilt i Klima- og Miljøudvalgets budgetsager.
- 4 Anlægsbudgettet tilrettes teknisk, så det afspejler aktuelt status på anlægsprojekter, og skal indeholde forslag til et 4-årigt anlægsbudget.
- 5 Taksterne skal fastsættes på baggrund af det samlede drifts- og anlægsbudget, således det overholder de 4 ovennævnte principper.

Det foreslås, at budgetforslaget for affaldsforsyningen skal færdiggøres på udvalgs mødet i starten af juni, således budgetforslaget og de bagvedliggende forudsætninger er kendte inden udarbejdelsen af basisbudgettet, som er det økonomiske udgangspunkt for budgetforhandlingerne.

Spilleregler og proces for anlægsbudgettering:

Ved vedtagelse af budgettet for 2023 og overslagsårene 2024-2026 er der i årene 2024 og 2025 en væsentlig overskridelse af den forholdsmæssige statslige bruttoanlægsramme for 2023.

Hertil kommer, at der ikke er afsat beløb på anlægsbudgettet til en række større projekter, der må forventes at komme fremadrettet f.eks. opkøb af jord til udvikling af nye erhvervsområder, herunder afledte konsekvenser af motorvej, klimatilpasninger og energiforbedringer af kommunale bygninger samt den del af Domkirke kvarteret, der finansieres via fonde. Selvom Viborg Kommune ikke selv finansierer anlægsarbejdet, tæller udgifterne med i den statslige bruttoanlægsramme.

Der er på nuværende tidspunkt ikke videreført puljer i 2027 på anlægsbudgettet. Puljerne på anlægsbudgettet i 2026 beløber sig til ca. 45 mio. kr.

I forbindelse med udvalgenes færdiggørelse af budgetforslagene i juni skal udvalgene tage stilling til en teknisk tilretning af anlægsbudgettet på baggrund af budgetopfølgningen pr. 30. april. På udvalgs møderne i juni færdiggøres desuden udvalgenes budgetforslag for henholdsvis jordforsyningen og affaldsforsyningen.

Der lægges op til en drøftelse af spilleregler og proces for anlægsbudgetteringen. Det kan foreslås at undlade videreførelse af puljer i 2027, og at udvalgene kun har mulighed for at fremsende absolut nødvendige anlægsønsker.

Procesplan for budgetlægningen:

Der er udarbejdet oplæg til procesplan for budgetlægningen. Oplægget kan ses som bilag nr. 3. Procesplanen indeholder datoer for udvalgenes behandling af budgetsager, budgetkonference og byrådets behandling af budgettet mv.

Inddragelse af MED og andre parter:

Sparekataloget bliver udarbejdet med inddragelse af MED-systemet. Der foreslås en offentlig høring af sparekataloget, hvor blandt andet bestyrelser og råd mv. kan afgive høringssvar.

Høringsperioden er i perioden fra mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. juni til den 16. august.

For så vidt angår den øvrige del af budgetlægningen, eksempelvis i forhold til absolut nødvendige anlægsønsker, kan udvalgene selv tilrettelægge inddragelse af MED, bestyrelser og råd mv.

Hoved-MED deltager på byrådets temamøde den 26. juni og på budgetkonferencens første dag den 28. august.

Et eventuelt budgetforlig sendes til høring hos Fritidsrådet, Frivilligrådet, Handicaprådet, Integrationsrådet, Udsatterrådet, Ældrerådet, Viborg Ungdomsråd og Det Grønne råd inden byrådets 1. behandling den 20. september.

Principper for fastsættelse af budgetrammer:

Det foreslås, at servicerammerne tilrettes teknisk for følgende forhold:

1. Rammerne består af de budgetterede udgifter i overslagsår 2024, 2025 og 2026 i det vedtagne budget 2023-2026. Rammen i 2027 forudsættes som udgangspunkt at svare til 2026 bortset fra midlertidige bevillinger, som bortfalder.
2. Der foretages pris- og lønfremskrivning fra 2023-priser til 2024-priser efter de udmeldte skøn fra KL.
3. Tillægsbevillinger, som byrådet har godkendt siden vedtagelsen af budget 2023-2026, indarbejdes.
4. Der indregnes ikke pr. automatik yderligere demografi, hverken positiv eller negativ demografi.
5. Konsekvenser af ny lovgivning i henhold til lov- og cirkulæreprogrammet.

Udgifterne på overførselsområdet (kontanthjælp, dagpenge, førtidspension mv.) er ikke omfattet af den almindelige rammestyling. Overførselsområdet budgetlægges på baggrund af regnskabserfaringerne fra 2022 og budgetopfølgningerne i 2023. Herunder revurderes effekten af tidligere igangsatte initiativer. Desuden indgår den senest kendte konjunkturudvikling baseret på KL's skøn, samt virkninger af lovændringer på området. Området budgetteres ud fra oplysningerne, der er tilgængelige efter indgåelse af økonomiaftalen.

Kommunernes medfinansiering af sundhedsudgifterne er en delvis finansiering af regionerne, hvor kommunerne betaler, når kommunens borgere behandles på sygehusene. Da den kommunale medfinansiering af sundhedsudgifterne dels udgør et stort beløb og dels er underlagt særlige styringsvilkår har udgifterne sin egen bevilling og behandles på samme måde som udgifterne på overførselsområdet.

Regeringen og KL indgår årlige økonomiaftaler om kommunernes økonomi, som indeholder de helt overordnede budgetforudsætninger for kommunerne. Virkning af årets økonomiaftale mellem Regeringen og KL, herunder indtægtsprognose for skatter og generelle tilskud indarbejdes teknisk i budgettet, når grundlaget er tilgængeligt.

Bilag nr. 4 viser budgetrammerne som de foreligger pt. for de enkelte udvalg og politikområder fastsat efter ovenstående principper.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Plancher fra temamøde

Fordeling af 120 mio. kr. på udvalg og politikområder

Procesplan

Budgetrammer

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 19: Skals Kraftvarmeværk - ansøgning om kommunegaranti

23/625

Resume

Skals Kraftvarmeværk A.m.b.a. ansøger om kommunegaranti for et lån på 3,2 mio. kr. til finansiering af udgifter i forbindelse med etablering af en 3 MW elkedel som erstatning for eksisterende naturgaskedel.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at ansøgningen om kommunegaranti til Skals Kraftvarmeværk vedrørende lån på 3,2 mio. kr. til etablering af en 3 MW elkedel godkendes, og

2. at den løbende årlige garantiprovision fastsættes til 0,60% pr. år af restgælden på lånet 31. december året forinden.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at ansøgningen om kommunegaranti til Skals Kraftvarmeværk vedrørende lån på 3,2 mio. kr. til etablering af en 3 MW elkedel godkendes, og

2. at den løbende årlige garantiprovision fastsættes til 0,60% pr. år af restgælden på lånet 31. december året forinden.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Ansøgningen

Skals Kraftvarmeværk ansøger om kommunegaranti for et lån på 3,2 mio. kr. til finansiering af udgifter til etablering af en 3 MW elkedel.

Kraftvarmeværket producerer i dag varme med biogas på en biogasmotor, med varmepumpe i forbindelse med biogasmotoren samt via naturgaskedler. Værket ønsker at udfase den ene naturgaskedel til fordel for en 3 MW elkedel. Elkedlen vil kunne byde ind når elprisen er tilstrækkelig lav og substituere biogasmotor og varmepumpe, hvilket giver værket bedre muligheder for at levere den billigst mulige varme til forbrugerne.

Ansøgningen er vedlagt i bilag nr. 1.

Udgifterne til projektet fremgår dels af projektforslaget og dels af en ordrebekræftelse fra entreprenøren.

Lånet forventes optaget i Kommunekredit. Værket forventer at optage et 10-årigt lån og har i januar 2023 indhentet låneforslag fra Kommunekredit. Renten vil udgøre mellem 2,5-3,0% alt efter, om der vælges variabel- eller fastforrentet lån.

Forvaltningens gennemgang af varmeværkets seneste årsregnskaber og budgetter har ikke givet anledning til bemærkninger.

Viborg Kommune har i forvejen ikke stillet kommunegaranti for lån optaget af Skals Kraftvarmeværk.

Gældende lovgivning mv.

Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. (lånebekendtgørelsen) giver hjemmel til at give garanti for lån optaget af varmekværker. Det fremgår af bekendtgørelsen, at der alene kan optages lån til/stilles garanti for anlægsinvesteringer.

Kommunen kan således stille den af kraftvarmekværket ansøgte kommunegaranti for lån til projektet, og en kommunegaranti får ingen indflydelse på kommunens låneramme, idet investeringsudgiften ved produktion og distribution af varme giver låneramme i henhold til lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1, punkt 3.

Garantiprovision

På grund af ændrede tolkninger af reglerne for beregning af garantiprovision godkendte Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet i april 2018 ([link til sag nr. 18 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 11. april 2018](#)) principperne for fremadrettet individuel beregning af garantiprovision ved forsyningsselskabers ansøgning om kommunegaranti.

Med baggrund i disse principper er garantiprovisionen for den aktuelle kommunegaranti beregnet til 0,60% årligt af restgælden pr. 31. december året forinden. F.eks. vil der i 1. halvår 2024 blive opkrævet 0,60% af restgælden på lånet pr. 31. december 2023.

Øvrige forhold

Ifølge varmforsyningsloven skal kommunen godkende projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg.

Projektet er administrativt godkendt af forvaltningen i juni 2022 jf. Klima- og Miljøudvalgets bemyndigelse til forvaltningen til at træffe afgørelse i denne type sager.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ansøgning om kommunegaranti

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 20: Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget

22/36903

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd – herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Mødelisten blev godkendt.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde i december måned 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger om konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Bilag

Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 21: Måling af Sammenhængsmodellens mål

17/25761

Resume

Sagen lægger om til en drøftelse af muligheden for at supplere, hvordan der måles på Sammenhængsmodellens mål, og hvordan fagudvalgene kan give input hertil.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter sagen, herunder hvordan fagudvalgene kan give input til måling af Sammenhængsmodellens mål.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Input til måling af sammenhængsmodellens målsætninger blev drøftet og behandles i fagudvalgene med henblik på input til, om målsætningerne kan måles på en anden måde.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Siden godkendelsen af Sammenhængsmodellen i december 2018, og en fastlæggelse af den såkaldte ”baseline” for målsætningerne i 2019, har der løbende været en opfølgning på, hvordan det går med at nå målene. Senest har byrådet på deres møde den 14. december 2022 behandlet en status for målene i Sammenhængsmodellen ([link til sag nr. 26 i byrådet dem 14. december 2022](#)). Her blev den årlige status for målene behandlet. Denne status fremgår af bilag nr. 1.

Fagudvalgene har siden 2019 løbende drøftet, hvordan man i det enkelte udvalg og på tværs af udvalg har kunnet understøtte målene i Sammenhængsmodellen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er igennem årene igangsat mange forskellige tiltag og projekter, der på den ene eller anden vis har kunnet understøtte Sammenhængsmodellen. Det er ikke alle tiltag, der nødvendigvis har kunnet aflæses direkte i opfølgningen og status for de enkelte målsætninger, og i den måde målsætningerne måles på.

Det foreslås derfor, at fagudvalgene drøfter og eventuelt kommer med input til, om Sammenhængsmodellens målsætninger kan suppleres eller måles på en anden måde – for eksempel ved at supplere med måling af særlige indikatorer, som kan illustrere graden af målrealiseringen.

Det vil naturligvis være en forudsætning, at data kan tilvejebringes.

Eksempelvis har Kultur- og Fritidsudvalget drøftet målet vedr. ”medlemskab af lokalforankret forening”, hvor vi i dag måler på dette ved at spørge blandt de 16-79-årige, som deltager i den årlige borgermåling. Dette vil kunne suppleres med andre spørgsmål om foreningsmedlemskab eller suppleres med data omkring eksempelvis børneidræt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Fagudvalgene vil kunne tage denne drøftelse i løbet af foråret, og eventuelle input vil kunne indgå i den fremadrettede opfølgning på Sammenhængsmodellens mål, herunder den samlede opfølgning på Sammenhængsmodellens mål sidst på

året.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Opfølgning på Sammenhængsmodellens målsætninger 2022

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 22: Program for Byrådets plankonference den 23.-24. marts 2023

23/310

Resume

Byrådets plankonference afholdes efter planen den 23.-24. marts 2023, og der er nu udarbejdet et forslag til program, som drøftes med henblik på godkendelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at forslag til program for byrådets plankonference den 23.-24. marts 2023 godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes, med enkelte korrektioner.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådets plankonference afholdes hvert forår, som en del af budgetprocessen m.v.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er udarbejdet et forslag til program for byrådets plankonference den 23.-24. marts, som kan ses i bilag nr. 1.

Programmet indeholder udover aktuel økonomi punkter om befolknings- og boligudvikling samt planstrategiens tema om erhverv.

Konferencen foreslås afholdt på Energimuseet i Tange.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Program for Byrådets plankonference den 23.-24. marts 2023

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 23: Fælles finansiering af store oplevelser i samarbejde med erhvervslivet

23/3378

Resume

Viborg Kultur- og Idrætsfond, Vi er Viborg og Viborg Kommune har sammen med erhvervslivet udviklet en 'Viborg ambassadør' model for fælles finansiering af store oplevelser og tilbagevendende 'signatur-events' i Viborg midtby til gavn for borgere, erhvervsliv og turister.

Indstilling

Borgmesteren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der i 2023 ydes et tilskud på 0,6 mio. kr. til 'Jul i Viborg' og 0,4 mio. kr. til sommerkoncerter, i alt 1 mio. kr. under forudsætning af, at der fra erhvervslivet genereres et nettotilskud på 1,6 mio. kr. til hhv. Snapsting, Jul i Viborg, sommerkoncerter og udvikling af ny sø-festival som erstatning for det tidligere 24-timers løbet

2. at der i 2024 og 2025 reserveres 1,0 mio. kr. til fælles finansiering af disse store oplevelser i Viborg som udløses under forudsætning, af at der opnås et nettoprovenu på salg af medlemskaber til erhvervslivet på 1,6 mio. kr. i hvert af de pågældende år, og

3. at tilskuddet i 2023 på 0,5 mio. kr. og tilskuddet på 1 mio. kr. i 2024-2026 i givet fald finansieres af driftsbeløbet afsat til Udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde "Politisk Organisation" i de pågældende år.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der i 2023 ydes et tilskud på 0,6 mio. kr. til "Jul i Viborg" og 0,4 mio. kr. til sommerkoncerter, i alt 1 mio. kr. under forudsætning af, at der fra erhvervslivet genereres et nettotilskud på 1,6 mio. kr. til hhv. Snapsting, "Jul i Viborg", sommerkoncerter og udvikling af ny sø-festival som erstatning for det tidligere 24-timers løbet,

2. at der i 2024 og 2025 reserveres 1,0 mio. kr. til fælles finansiering af disse store oplevelser i Viborg som udløses under forudsætning, af at der opnås et nettoprovenu på salg af medlemskaber til erhvervslivet på 1,6 mio. kr. i hvert af de pågældende år, og

3. at tilskuddet i 2023 på 0,5 mio. kr. og tilskuddet på 1 mio. kr. i 2024-2026 i givet fald finansieres af driftsbeløbet afsat til Udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde "Politisk Organisation" i de pågældende år.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Tilbagevendende store 'signatur-events' i Viborg midtby som Snapsting og Jul i Viborg kræver økonomisk støtte fra både erhvervsliv og kommune. De sommerkoncerter, som de seneste 2 år er afviklet i Viborg midtby, er hovedsageligt finansieret af private midler men også med kommunalt bidrag. Dette kan medføre en uheldig 'intern' konkurrence blandt disse tre events – og øvrige – om økonomisk sponsorstøtte fra lokale virksomheder, som derfor har foreslået arrangørerne at udtænke en mulig 'fælles' løsning. Se bilag.

Herudover finansieres VFF, Viborg HK og Tinghallen helt eller delvist også af sponsorater fra erhvervslivet. Derfor har bl.a. Viborg Kultur- og Idrætsfond, Sani-Events, Vi er Viborg og Viborg Kommune i dialog med både førnævnte klubber og kulturhus samt en lang række virksomheder italesat en fælles ambition og forståelse om, at der generelt blandt borgere, erhvervsliv og turister efterspørges oplevelser både hos VFF, Viborg HK og Tinghallen, men også markante 'Viborg-events' i midtbyen – og at alle fire områder bør prioriteres.

Hvor VFF, Viborg HK og Tinghallen har egen professionel salgsorganisation mangler de store midtby-events noget tilsvarende. Denne kan etableres i samarbejde mellem Vi er Viborg, Viborg Kultur- og Idrætsfond og Viborg Kommune i form af 'Viborg ambassadører. Målet er at ca. 250 lokale virksomheder køber et 'medlemskab' og herigennem sikrer fast støtte fra erhvervslivet til Jul i Viborg, Snapsting og sommerkoncerter og herudover udviklingsstøtte i en kortere årrække til en tredje nyere event – som i 2023 og '24 tænkes at være efterfølgeren til '24 Timers løbet', nemlig en større 4-dages festival centreret omkring Viborg Søerne med epicenter i Nordisk Park.

Målet er et årligt nettoprovenu fra erhvervslivet på 1,6 mio. kr. En afgørende forudsætning for denne støtte er, at Viborg Kommune både fastholder sin nuværende støtte til Snapsting og udviklingsprojekt, men også forlænger sin hidtidige støtte til Jul i Viborg og genoptager tidligere støtte til sommerkoncerter. Herved er det tydeligt, at erhvervslivets støtte ikke blot skal erstatte tidligere kommunal støtte, men at det fremstår som en forstærket fælles ambition om store oplevelser. På den baggrund foreslås følgende finansieringsmodel:

Viborg Kommune Erhvervsliv

Snapsting 1,5 mio. kr. 0,5 mio. kr.

Jul i Viborg 0,6 mio. kr. 0,5 mio. kr.

9 Sommerkoncerter 0,4 mio. kr. 0,4 mio. kr.

Udviklingsprojekt 0,2 mio. kr. 0,2 mio. kr.

2,7 mio. kr. 1,6 mio. kr. netto

Af ovennævnte støttebeløb på 2,7 mio. kr. indgår 1,7 mio. kr. allerede i Viborg Kommunes budget, dels som direkte støtte fra Kultur- og Fritidsudvalget, dels som medgået tid. Den manglende finansiering fra Viborg Kommune udgør altså 1 mio. kr. (2,7 mio. kr.-1,7 mio. kr.) I budget 2023 er der allerede afsat 0,5 mio. kr. til Jul i Viborg, hvorfor Viborg Kommunes finansiering i 2023 kun er 0,5 mio. kr. I budget 2024 til 2026 er Viborg Kommunes finansiering 1 mio. kr.

Erhvervslivets betaling forventes at udgøre et noget større beløb end 1,6 mio. kr., som er aftalt som nettoprovenu og støtte til de nævnte events. Beløb herudover disponeres til finansiering af modydelser til virksomhederne, som alle købes i lokale butikker og restauranter, samt honorar for salgsindsatsen.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 24: Evaluering af sekretariatsbetjeningen i Økonomi- og Erhvervsudvalget

22/36597

Resume

I lighed med tidligere byrådsperioder evalueres sekretariatsbetjeningen af udvalget her cirka 1 år inde i perioden.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at sekretariatsbetjeningen af udvalget evalueres og at eventuelle justeringer aftales.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Sekretariatsbetjeningen af udvalget blev evalueret.

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Historik

I de seneste byrådsperioder er der efter cirka et år gennemført en kort evaluering af sekretariatsbetjeningen i de enkelte udvalg. Samtidig er der tæt på udløbet af byrådsperioden lavet en ny evaluering med henblik på at sikre et bedst muligt grundlag for det kommende byråd og de kommende udvalg – en ”overlevering” fra det afgående byråd til det nye byråd.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er nu gået cirka et år af byrådsperioden. Det kan være en god anledning til at lave et servicetjek af den sekretariatsbetjening, udvalget får. Hvad fungerer godt og er der modsat noget der skal justeres i forhold til den resterende del af perioden?

Evalueringen af sekretariatsbetjeningen kan eksempelvis tage udgangspunkt i emner som:

- Den indledende introduktion til det politiske arbejde i byrådsperioden 2022-2025
- Denne løbende sekretariatsbetjening af udvalget, herunder
- Prioriteringen af, hvilke sager der sættes på dagsordenen
- Indholdet af dagsordener og sagsfremstillinger (sprog/forståelighed, detaljeringsgrad mv.)
- Muligheden for at få svar på stillede spørgsmål
- Overholdelse af tidsfrister mv.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 25: Meddelelser og gensidig orientering

23/1115

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Intet.

Fraværende:

Mette Nielsen

Fraværende Mette Nielsen

Punkt 26: Underskriftsark

23/1118

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 08-02-2023

Fraværende:

Mette Nielsen

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke "Godkend".

Fraværende Mette Nielsen